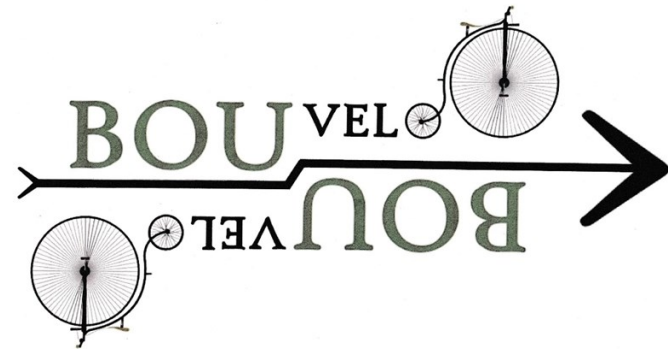

16. HOSPICE

Dit was oorspronkelijk een dubbelwoning uit de 19de eeuw. Ze was vroeger ingericht als rustoord voor ouden van dagen. Het hospice werd beheerd door de Zusters van O.-L.-V. van Bijstand. In één van de hekpijlers bevindt zich een pijlerkapel met spitsbogige nis met een pleisteren H. Hartbeeldje en kruisbekroning. Tegenwoordig huist hier een kinderopvang.

OOIKE ZIEN EN GLUREN BIJ DE BUREN

Welkom in Het Erfgoedhuis van Wortegem-Petegem.
Open Monumentendag 2024 nodigt ons uit om op stap te gaan,
En Route.

Heemkundige Kring Bouveloo vzw heeft voor deze gelegenheid een fietstocht uitgetekend die u door een schitterende landelijke omgeving voert. Ons mooie dorp Ooike werd bij de fusies van gemeenten in de jaren 1977 gesplitst. Plots was er Ooike (Wortegem-Petegem) en Ooike (Oudenaarde). De baan Oudenaarde-Deinze werd scherprechter. Vandaag laten we u kennis maken met het vroegere Ooike, een landelijk dorp aan de poort van de Vlaamse Ardennen. En nieuwsgierig als we zijn gaan we even gluren bij onze burens van Lede.

Ooike (Oudenaarde) is gekenmerkt door een stratenpatroon met lange, recht-aan-rechtdoor wegen die de glooiingen in de vallei van de Leedsebeek en Rooigembeek volgen. Ooike (Wortegem-Petegem) toont eerder een grillig, kronkelig wegenpatroon.

Onderweg ziet u een golvend landschap dat door de eeuwen gevormd is en er bij benadering nog zo uitziet als eeuwen terug. We fietsen op de grens tussen het bekken van de Leie en de Schelde, op de waterscheidingskam tussen Leie- en Scheldebekken. Beekjes banen zich in deze opstuwung tussen beide bekkens een weg en vormen een mooi valleilandschap. De geografie van het landschap is nauwelijks gewijzigd. Het landschap, zuidwest en noordoost georiënteerd bestaat hoofdzakelijk uit akkers en heeft een sterk onbebouwd karakter. De menselijke aanwezigheid heeft dat karakter veranderd. Boerderijen zijn verdwenen of aangepast aan de eisen van de moderne tijd, het grondareaal wordt niet enkel meer gebruikt door landbouwers; neoplattelanders drukken meer en meer hun stempel op de invulling. Niet ten onrechte wordt er gesproken over de verpaarding van het platteland. **Verpaarding** is het proces waarbij het grondgebruik verandert van landbouwproductie naar paardenhouderij. Pastoriehuizen schieten als paddenstoelen uit de grond. Als u goed rondkijkt begrijpt u wel wat daarmee bedoeld wordt.

Geniet van alles wat u onderweg tegenkomt: oude boerderijen, aangepaste boerderijen, verbouwde boerderijen, kerken, een grensboom, kabbelende beekjes, mooie vergezichten, een rariteitentuin..... En dat allemaal op een oppervlakte van een zakdoek groot.

Uiteraard moet er ook gefietst worden! Het gaat licht op en af en u zal alle mogelijke soorten wegbedekking tegenkomen: asfalt, beton, gravel, aardeweg en zelfs kassei.

Onderweg komt u bordjes met nummers en een QR-code tegen en krijgt u een korte uitleg over een bezienswaardigheid. Voor wie dit niet kent is een papieren versie voorzien. Meestal zijn het weetjes over hoe het vroeger was, zonder nostalgie, gewoon een vaststelling, en hoe het nu is. De conclusies trekt u zelf.

14. HOF VAN DEN BOGAERDE

Een gesloten boerderij die men betreedt langs een inrijpoort met duiventoren. Op de sluitsteen boven de poort staat het jaartal 1817. Muurankers op het woonhuis vormen het jaartal 1752. Op deze plaats of zeer dicht hierbij stond in de jaren 1600-1700 het Kasteel van Ooike, zoals vermeld op een Duits plan van de Slag bij Oudenaarde (1708). De kasteelhoeve moet destijds toebehoord hebben aan het geslacht van der Meere, Heer van Ooike.

15. HOF DE RUYCK

Deze boerderij, nu Hoeve Anrijs, werd gebouwd rond 1750. Het is een mooie gesloten hoeve. Op het dak stond vroeger een dakruitertje met een klokje.

In 1918 werd de hoeve getroffen door een hevige brand. Of dit het gevolg was van oorlogsactiviteiten is niet helemaal duidelijk. Een zwart geblakerde balk in het woonhuis is een stille getuige van deze gebeurtenis.

régime (1450-1800) was het houden van duiven middels het duivenrecht streng gereguleerd omwille van de schade die duiven konden berokkenen aan de graanoogst. De aanwezigheid van een duiventoren was een teken van rijkdom. Heren mochten 1 koppel duiven houden per hectare grond die ze bezaten.

13. HOF MERHAEGHE

Op het vroegere hofklokje stond geschreven *Je m'appelle Pierre François Van Mergaeghe, 1880*. De boerderij, gedateerd 1856, werd vroeger bewoond door Jules De Praetere en zijn gezin. Ook nu nog woont een nakomeling op het hof. Er was vroeger een rechthoekige inrijpoort in het verlengde van het woonhuis. Dat zijn reeds lang vervlogen tijden.

Geniet van de fietstocht, hou u aan de verkeersregels en neem de tijd.

Bij aankomst in Het Erfgoedhuis kan u bij een drankje nog even napraten, maar u kan ook nog de tentoonstelling *Vierkante meter, ledereen archeoloog* bezoeken. Een klein, maar fijne opstelling van unieke vondsten die ons heel wat vertellen over ons verleden.

Medewerkers van de Heemkundige Kring Bouveloo staan klaar om u met raad en daad bij te staan. Aarzel niet om hen aan te spreken.

WAT ZIEN WE ONDERWEG

1. ERFGOEDHUIS

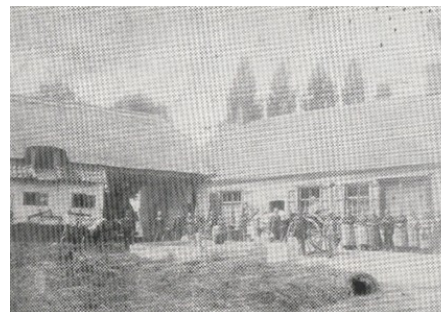
Voormalige parochiekerk Sint-Amandus, aan de eredienst onttrokken op 28 juli 2023. Ingehuuldigd als Het Erfgoedhuis op 19 april 2024. Het huidige classicistische kerkgebouw kwam er ter vervanging van een Romaanse kerk. De eerste steenlegging gebeurde in 1694 en de inwijding in 1704. Hier was ook van oudsher een bedevaartplaats ter ere van de heilige Catharina. Sint-Amandus was de patroonheilige van de kerk. De keuze voor Sint-Amandus kan verwijzen naar de Sint-Pietersabdij, die uitgestrekte domeinen verwierf over Vlaanderen.

Het neobarokke orgel dateert uit het begin van de 19de eeuw en is van de hand van een onbekende orgelbouwer. Het is gerestaureerd in 1965 door de firma Loncke. De Heemkundige Kring Bouveloo is tegenwoordig de gebruiker van het gebouw.

10. HOF RUYSSCHAERT

In 1880 bewoond door Ferdinand Ruyschaert, vandaar de naam. De hoeve werd gebouwd rond 1750. Typisch voor deze boerderij was het strodak, een grote vogelkooi, een ast aan de poort, een houten staander voor een beeld, met inkerving F.R.

11. DOORN

De straat is onderdeel van de weg van Eine naar Lede. Het tracé van de Doorn is zoals weergegeven op de Ferrariskaart uit de jaren 1770.

In 1995 werd de Doorn samen met tientallen andere kasseiwegen beschermd als monument. De Doorn wordt soms opgenomen in het parcours van de Vlaamse voorjaarsklassiekers in het wielrennen, zoals de Ronde van Vlaanderen. De kasseistrook is zo'n 1650 meter lang.

12. HOF GODEFROOD

Deze boerderij kunnen we dateren rond 1700. Opmerkelijk is de duiventoren met windhaan op de binnenplaats. Onder de toren ligt een waterput.

Duiventorens vond men vroeger bij kastelen en hoeven. Ook kloosters en abdijen hadden vaak een duiventoren. De duiven werden in duiventorens gehouden voor consumptie, maar ook voor de gegeerde mest. Tijdens het ancien

8. ROOIGEMBEEK

De Rooigembek is een kleine beek, een rechter zijrivier van de Wallebeek, die een linker zijrivier is van de Schelde. In zijn bovenloop wordt hij *Leedsebeek* genoemd. In Britse teksten over de Slag bij Oudenaarde in 1708 wordt de beek *Nor-ken River* genoemd, mogelijk naar het dorp Nokere, zo'n 9 kilometer (6 mijl) verderop. De bron ligt in Wortegem-Petegem. De Rooigembek is ongeveer 12 kilometer lang.

9. SINT-HILARIUSLINDE

De Sint-Hilariuslinde bevindt zich vandaag op het kruispunt van de Loweg en de Doorn, exact op de grens tussen Oudenaarde en Krui- sem. Het is een grensboom. De oudste aanduiding van de boom op een kaart vinden we terug op de kasselrijkaart van Oudenaarde uit 1669 die in het Stadsarchief van Oudenaarde wordt bewaard. Uit 17de-eeuwse landboeken blijkt dat deze linde de grens aanduidt van Mullem, Lede, Huise en Eine. Van- daag is de Sint-Hilariuslinde nog steeds een beeldbepalend land- schapselement dat bescherming geniet als onroerend erfgoed.

2. KLOOSTER

Het voormalig klooster van de zusters Jozefienen of Zusters van de Heilige Jozef, maakt sinds 1840 deel uit van de dorpskern. In 1899 werd een bewaar- school opgericht en in 1900 kwamen er nieuwe klaslokalen bij. In 1910 werd het officieel een klooster. In 2020 begon men met de verbouwing van het klooster tot eigentijdse woonruimtes.

3. KETELEMOLEN

Genoemd naar de eigenaar-uitbater, François Ketele, molenaar te Vinkt. De molen werd tussen 1712 en 1742 gebouwd. Van voor 1830 tot ongeveer 1880 was hij eveneens als oliemolen ingericht.

Hij was lang eigendom van de verschillende Heren van Ooike (van Maerselaer en della Faille).

In 1898 zijn de zusters Anna Maria en Maria Sophie de eigenaressen.

De staakmolen brandde af op kerstavond 1930.

4. HOF KETELE

De hoeve wordt reeds vermeld bij de Slag van Oudenaarde in 1708. De Ketelemolen behoorde vroeger bij deze boerderij. Links van de inrijpoort zat ooit een arduinen rechthoekige plaat met kruis en Christusfiguur met de tekst : *'Gedaen door mij Emmanuel Josephus Ketele in het jaer 1819'*.

5. HOF TEN ECKE

Muurankers vormen het jaartal 1751. Boven de inrijpoort zijn er drie spitse daken met het opschrift *Hof ten Eecke*. De boerderij bezat een ast. Het kapelletje werd gebouwd in 1944 uit dank aan O.-L.-Vrouw van Vrede door Omer Martens en Maria De Wever.

6. LAM GODS

Het Lam Gods van Lede, een installatie door duizendpoot Jean-Pierre, is te bekijken in zijn rariteitentuin. Eénmalig en niet te missen!

7. LEDE-DORP: SINT-DIONYSIUSKERK

In deze kleine kerk (30 op 15 meter) heerst een intieme sfeer die wordt versterkt door het heldere witgeschilderde interieur in classicistische stijl. In het koor trekt het hoogaltaar de aandacht met het grote tabernakel en met het bijzondere kruisbeeld boven het altaar. Sinds de PASS-tentoonstelling van 2021 hangt er neonverlichting rond. In de kerk staan verschillende eiken voorwerpen uit de 18de eeuw: de communiebank, de preekstoel en twee biechtstoelen. Ook hangen en staan er rouwborden (obiits) van de familie de Ghellinck d'Elseghem, wiens wortels terug te vinden zijn in Elsegem.

Het orgel is geklasseerd.

